

SOKOLSKI GLASNIK

ORGAN JUGOSLOVENSKOG SOKOLSKOG SAVEZA

Izlazi svakog 1. i 15. u mesecu. - Godišnja pretplata 50 Din. - Uredništvo i uprava u Ljubljani, Narodni dom. - Telefon ured. 2543. - Račun pošt. št. 10.932. - Oglasi po ceniku

God. XI.

Ljubljana, 15. januara 1929.

Broj 2.

Ljubljana, 15. januara 1929.

DUŠAN M. BOGUNOVIĆ (Zagreb):

Šta činiti, a da ideologija i etika Sokolstva uspije?

II. UZROCI U SOKOLSTVU.

U svakom pokretu ideološke prirode, za neuspeh pokreta, treba da se traži u ideologiji toga pokreta t. j. je li duh ideologije takav, da je on izazvan potrebama i prilikama naroda, je li se ideologija pokreta može primeniti na život naroda, to je jedno.

Drugo što je važno, a to je, da li je vodstvo svih jedinica, koje vode pokret svesno ideologije i spremno, da vodi organizaciju do uspeha ideologije — i treće — je li članstvo organizacije mimo vodstva svih jedinica tako svesno ideologije, da kako vodstvo tako i članstvo kao celina, pa makar brojem u odnošaju prema narodu bili maleni, ali ipak svim delovima ideološkog rada deluje na dušu i prirodu naroda, da se razvija i odgaja u duhu ideologije toga pokreta. Kako je sa svima pokretima, tako je i sa sokolskim pokretom. I on se mora da pita — da li je izazvan potrebama i prilikama našega naroda i da li se njegova ideologija može da primeni na život naroda, da li je vodstvo našega Sokolstva sposobno i svesno, da vodi naše članstvo, a zajedno svojim radom, da deluje na ceo narod, bez razlike vere, plemena, staleža i spola, pa šta više na celo Slovenstvo, jer ustav kaže: »Sokolstvo mora, da je jaka potpora težnjama naroda za višim ciljevima, mora da bude izraz njegove snage i svesti.« — Da odgovorim na ova pitanja, a ta su:

1. ideologija Sokolstva — potrebe i prilike naroda,
2. vodstvo sokolskih jedinica: društva, župa i Saveza.
3. članstvo — njegova svest i upliv na narod.

1. Ideologija Sokolstva, kao težnja malih naroda, da se vaspitanjem duha, duše i tela, organizacijom širokih narodnih masa u pravcu najboljih vrlina — bile te karaktera kulturnoga, političkoga ili socijalnoga — probuđenjem tih masa u nacionalnoj i slovenskoj svesti za ideje bratstva, slobode i jednakosti, a naročito vaspitanjem zdrava tela iz koga će se razviti sve osobine za održanje, borbu i razvitak pojedinca, društva i naroda itd. to su težnje, to je ideologija, koja je u istoriji čovečanstva kao takva pokazala, da je takva kultura jedino sredstvo za održanje i borbu malih naroda u borbi s velikim narodima i u većitoj borbi, koja se bje »o biti i ne biti« među narodima, među svetom i prirodom. Svi narodi sveta, samo u raznim oblicima, provadali su ovakvu kulturu, za održanje i borbu.

Naš narod u doba ropstva, dao je toj borbi za održanje duh ptice Sokola, koja je sa svim svojim vrlinama opevana u našoj narodnoj junačkoj pesmi s težnjom, da se i stvore tipovi Sokolajunaka po vrlinama ptice Sokola. I s pravom mi jugoslovenski Sokoli, možemo da kažemo, da je sokolska ideologija rasna osečina našega naroda — samo ta rasna osečina naroda nije ostala u svom prvobitnom značenju, mnogo se njoj pridodalo nemačkog duha, kao n. pr. sprave, mesto junačkoga takmičenja u skoku, bacanju kamena s ramena, koplja, kugle, hrvanja, narodnih igara — takve gimnastike u kojoj se svladava otporna snaga živoga bića, a ne željeza, drveta itd., kao što je preča, ruče, konj itd. Naš narod je seljački i iz ideologije Sokolstva treba primeniti na njega ono, što bi njega privuklo u sokolske redove — a to je ono što je vrlo dobro utvrdio brat Stevo Zakula u članku »Sokolstvo na selu«, što naglašava brat Čedo Milić, a što stalno govorimo i mi ostali. Ideologija Sokolstva uzeli je iz naših narodnih pesama, filozofije dr. M. Tyrša, I. sokolskog Sabora, zaključaka II. sokolskog Sabora itd. — sve to uzevši kao celinu u tome nema ni jednoga momenta, koji ne bi

uzeti svi jednu zajedničku zadaću, a ta jest: Gde u ovim brojevima nema jedinke, tamo mora doći, gde nema desetke, tamo mora doći, gde nema stotinke, tamo mora doći, i gde nema tisućinke, tamo mora doći. A ne samo kao brojka, nego kao istinita svodžba s vršenog vaspitnog i propagandnog

I. deo vidi »Sokolski Glasnik« od 1. XII. 1928!

uzeti svi jednu zajedničku zadaću, a ta jest: Gde u ovim brojevima nema jedinke, tamo mora doći, gde nema desetke, tamo mora doći, gde nema stotinke, tamo mora doći, i gde nema tisućinke, tamo mora doći. A ne samo kao brojka, nego kao istinita svodžba s vršenog vaspitnog i propagandnog

odgovarao potrebama i prilikama naroda, koji bi bio protivan duši naroda — ali ima nešto, što držim neda da ideologija i etika Sokolstva ne može da uspije, a to je: »Nismo još našli načina i sredstava da ideologiju Sokolstva primenimo na naše selo, a to je 85% našega naroda — a to je narod, a to je ostvarenja načela Sokolstva da ceo narod bude vaspitan u duhu Sokolstva.«

Kad bi iz svesti i organizacije naroda odražavala se svest i organizacija Sokolstva, e onda bi i javnost, a i mi Sokoli iz varoši imali potporu za uspeh sokolske ideologije i etike, onda bi takva svest, svest sokolska u narodu bila izraz snage i svesti, e onda bi duh i misao sokolskog jedinstva prodro u ceo naš narod, e onda bi Sokolstvo uticalo na izgrađivanje države, onda bi Sokolstvo bilo jače od politike, onda bi bili sposobni za borbu »biti ili ne biti«, onda ne bi bili varoška, nego sveopšta narodna organizacija. Osim toga, da teoretski znamo primeniti sokolski sustav na narod, preko je potrebno, da budemo na čistu sa 2. i 3. postavljenim pitanjem.

2. Svaka ideja, koja hoće da se odrazi u obliku pokreta, njen uspeh zavisi od vodstva, koje svojim radom prenaša ideje u život i krv naroda. Čim je ideja mnogostranija, kao što je to sokolska organizacija, koja ima tako razgranat program, onda je jasno, da se ona ne može ostvariti, već na protiv rada s neuspehom, jer nema radnika (vodstva) spremnoga stručno, da ideju ostvare. I kad pogledamo današnje sokolske radnike, onda vidimo ovu istinu:

- a) imamo samo sokolske prednjake, koji su bili vežbovi u dvorani, kratkim tečajevima društava i župa, a i donekle Saveza, čitanjem stekli i vesno ali ne sveopšte znanje o Sokolstvu. Njima manjka dosta, ali ipak jedini su stručno spremni;
- b) imamo sokolskih radnika, koji su svojim vlastitim istraživanjem bilo ideologije ili organizacije, došli do izvrsnoga znanja, a s tim i položaja u Sokolstvu. Njima manjka mnogo;
- c) najviše imamo braće i sestara u vodstvu, koji su ili radi privatnog položaja van Sokolstva, ili svoga nacionalno-slovenskoga shvaćanja, ili ljubavi i pažnje prema Sokolstvu došli do članstva u vodstvu Sokolstva.

Promotrite prema ovim sokolskim radnicima i prednjacima, ideologiju, tehniku, organizaciju, administraciju itd. Sokolstva, koja je tako mnogostrana i koja za svaki deo sokolskog rada traži svest, znanje i spremu (stručnu) pa ćete doći do tvrdoga uverenja »šta činiti, a da ideologija i etika Sokolstva uspije«. Evo šta!

Prednjaci naših sokolskih jedinica, treba da pored stručnoga (čisto tehničkoga) znanja prođu i potpuno osvoje ideološko i organizatorsko znanje u Sokolstvu. Treba šta više, da se specializiraju u pojedinim delovima sokolskog rada — jer jedni su za vežbu s decom, drugi su za sprave, treći su za metodiku, četvrti su za laku atletiku itd. svaki ne može da bude za sve, ali svi jaki u delovima možemo da budemo za celinu. Pogledajmo van Sokolstva. Sve se specializira, samo mi Sokoli mislimo, da smo s jednim tečajem, s jednom pročitom knjigom došli do savršenosti u Sokolstvu. Sokolstvo je danas nauka, koja traži da se studira, čita, traži specializaciju itd. Prednjaci i njihovo usavršavanje poboljšaće prilike u Sokolstvu i dovesti da uspije ideologija Sokolstva.

Radnici u prosvetnim odborima, gospodari, organizatori i ostali, a naročito oni, koji su u upravnim odborima društava i župa, treba da prođu tečajevе, škole ili neka se nazove kako god hoće, u kojima će se naučiti stručno i sokolski svemu onome, što je potrebno za vodstvo i rad sokolskih jedinica. I kao što je nemoguće biti prednjak dece, naraštaja i članstva bez spremljenosti i svršenoga tečaja, tako je, braćo i sestre, nemoguće biti starosta,

rada svesnih i oduševljenih Sokola i Sokolice. Takav naš napredak bio bi zdrav pa je i dostizanje, jer ne znači velikih i opasnih skokova nego ide prirodnim razvojnim putem, koji pokazuje velika ideja, a koji krije neprekidan sokolski rad.

Sokolska četa Udružnje — župa „Aleksa Šantić“.

U pomoć stradajućoj braći. Svim bratskim župama i društvima.

Iz bratske župe »Aleksa Šantić« u Mostaru stižu nam strašne vesti. U hercegovačkim planinama, gde se seljaci organizuju u sokolske čete, zavladao su neverovatno siromaštvo i takav glad, da u naša braća sa svojom decom i porodicama prepušteni sami sebi na milost i nemilost i izručeni kao plen neminovnoj propasti.

Sokolstvo ne sme ostati gluho, kad udara na naša srca zvojom krčak ovih patnika i mučenika, koji su izdržali do skrajne granice mogućnosti u najtežim prilikama, a sada ne mogu više. Neopisiva beda goni ih u smrt. Pa ako nitko ne vidi te velike naše nacionalne sramote, Sokoli ju moraju videti i očititi tu crnu lugu na našem imenu i na našoj časti!

1. Ne može se zahtevati, da Sokoli sami pribave hrane svim hiljadama, koji nemaju kruha; to ne može nitko učiniti bez najizdašnije državne pomoći. Ali ono, što možemo, to moramo učiniti odmah, da spasimo, što se još spasiti dađe. Potrebno je, da nađemo dela i zarade za nekoliko stotina naše braće, koji su upravu tako dobri i vredni Sokoli kao i mi, ako nisu još i bolji. Naša braća u toj teškoj nesreći, kojoj slične ne pamti nitko, ne mole milostinje, ne žele utešnih reči, već mole za pošten rad, kojemu su dorasli Sokoli seljaci, da radom vlastitih ruku svojih zarade sredstva za skromnu prehranu umiruće svojce.

Zdravo!

Ljubljana, 15. januara 1929.

Starešinstvo Jugoslovenskog Sokolskog Saveza.

E. Gangl, starosta.

Dr. Riko Fux, tajnik.

tajnik, prosvetar, blagajnik, gospodar, statističar — jednom reč član vodstva, ako se zato nema spremljenosti i to čisto stručne. Volja i ljubav neobezbeduje uspeh — potrebno je znanje i stručnost.

Tako radeći stvorili bi kadar sokolskih radnika za sve delove sokolskoga rada, a njihovo znanje i stručna spremljenost poboljšali bi prilike u Sokolstvu i doveli do uspeha ideologije Sokolstva. Bez toga uzalud je trud, u najboljem slučaju biće vodeno diletantski, a prema tome diletantski je i uspeh.

3. No ideologija i vodstvo nisu dostatni za uspeh pokreta ideološke naravi i njegova utecaja na život, prirodu i dušu naroda. Jedan od najvažnijih činitelja za uspeh ideje Sokolstva u masama naroda jeste svest članstva, t. j. da sokolske redove članstva, prosto od deteta pa do staroste Saveza prožima ista svest, poznavanje pokreta, njegovih težnja, zaključaka i rada, jednom reč, da vlada u celoj našoj organizaciji makar približno duhovna svest o ideološkom pokretu Sokolstva, njegovoj zadaći u životu naroda, države i Slovenstva i njegove primene na sve delove javnoga života.

A pogledajmo stvarnosti u oči i upitajmo se kako stoje naše sokolske mase u odnošaju prema celoj našoj ideologiji, poznavanju organizacije, zaključaka naših Sabora, filozofije Dr. M. Tyrša, svesti o dužnosti i pravima, a naročito u odnošaju prema upravama i videnim sokolskim radnicima,

2. Uoporedo s akcijom traženja dela i zarade počnite odmah sa skupljanjem starog rublja i starog ponošenog odelu, da i time ublažite nesreću naše sirotinje, koja bolno stenje pod pritiskom krute zime. Prošle godine u to vreme besnela je u hercegovačkim gorama velika nesreća, a ovogodišnju po opsegu i strahotama ne možemo ni uporediti s njom.

Zapamtimo, da je bratska župa mostarska naša najuzornija župa i da Sokoli seljaci, koji u tim crnim danima gledaju smrti u lice, unatoč nečovečne i nekulturne patnje ne zanemaruju in ne propuštaju ni jedne naše organizacijske dužnosti! Veće i čišće sokolske svesti ne možemo zamisliti, jer je nigde na svetu nema!

Zupski i društveni socialni odseci neka se bez odlaganja prihvate organizacije pomoćne akcije pod 1. in 2. i neka isto tako bez odlaganja u svemu, što poduzmu, obaveste brata Čedu Milica, starostu sokolske župe »Aleksa Šantić« u Mostaru. Na isti naslov neka pošalju i skupljeno rublje i odelo. Prepušteno pa je svakoj župi, svakom društvu i pojedincu, da hitno pomogne nesrećnoj braći i po vlastitoj inicijativi, kako ko može i zna, samo da će biti pomoć hitna i izdašna.

Bratska župa mostarska će o uspehu tog spasavajućeg dela sokolskog bratstva izveštavati u »Sokolskom Glasniku«.

Dvaput daje, ko brzo daje!

Kad već govorimo o statistici, moramo još na nešto obratiti pažnju sviju upravnih odbora! Ako pogledamo mali statistički pregled u našem kalendaru za tekuću godinu, moramo pre-

(Nastavak na str. 2., stupcu IV.)

ŽUPA BEOGRAD

PROSLAVA SOKOLSKOG DANA U SOKOLU I U BEOGRADU.

Sestra Ljubica Živanovića odražala je sokolskoj deci i naraštaju Sokolskog društva I. u Beogradu ovo malo predavanje, koje u celosti do nosimo, u kojem je proslavljen I. decembar.

»Ovo malo predavanje, ako tako može da se nazove, namenjeno je Vama, braćo i sestre, međutim i najmlađim članovima naše velike zajednice i ono treba da Vam u nekoliko dode kao pozdrav od nas starijih, kao izraz naše radosti i što Vas u jednom času ovako značajnom nalazimo u tako velikom broju, nadahnute verom, udružene slogom i zagrevane ljubavlju.

To je najbolji dokaz, da ste i vi tako mladi, shvatili značaj današnjeg

dana, da ste ga, ako ne sasvim razumeli ipak duboko osutili ili bar naslutili i da se u današnjoj velikoj radosti radujete i vi, iskreno, srdačno, sokolski. I zbog te Vaše radosti sretni smo i mi, Vaši vodnici, sretni smo, što vidimo da su nade, koje polažemo u Vas, opravdane, da nam trud nije uzaludan i da ste svi vi, tako mladi i neupućeni, pošli za nama pravim i nepogrešivim putem, jedinim putem, koji vodi savršenstvu.

Slušali ste vi već o današnjem danu. Govorili su Vam o njemu toliko puta u školi i u kući i na drugim mestima. Možda Vam svi ti govori nisu bili dovoljno jasni, možda ih niste razumeli onako, kako ih mi danas razumemo i kako ćete ih i vi docnije razumeti, ali ja verujem u Vaša osećanja, u isposobnost naše nacije koja je i u Vama i koju svi mi nosimo u sebi kao zajedničko nasleđe naših

velikih predaka. I gonjeni njome, ne shvatajući potpuno, ali nasleđujući, vi ste se iskupili danas, mladi, snažni, vredni, i sa celim našim narodom, sa svom našom braćom i sestrama širom domovine mi proslavljamo Ujedinjenje, desetogodišnjicu njegovu. Koliko slavlje, kolika radost, kakav dan! Deset godina zajedničkog života, zajedničkog života sa braćom iste krvi, deset godina zajedničkog rada na istom delu, velikom i svetom. Deset godina sreće, ostvarenih nada i ispunjenih želja, kojima se kroz vekove težilo. A koliko je palo i žrtava! Jedan moj stari profesor govorio mi je jednom o tome: »Vi ne možete da zamislite oduševljenje sa kojim se nekada borilo; vi ne možete, da predstavite sebi našu nekadašnju omladinu, njen zanos, nje nu ljubav i njenu nasmejanu smrt za Otadžbinu.« — Moj stari profesor nije mnogo verovao u današnji dan kad je tako govorio, ali on nikada nije imao

prilike, da vidi Vas, ovako združene, ovako snažne, ovako spremne.

Naši su stari tekli. Cela naša istorija obeležena je tim tekovinama, krvavim mučnim, ali časno stečenim. I kad su pre deset godina sve žrtve i svi napori bili krunisani Ujedinjenjem, najvećim slavljem, koje smo mogli da poželjimo, pobojali su se neki i posumnjali u nas, u nova pokolenja. Hoćemo li biti dovoljno snažni, da očuvamo ono što je tako mučno stečeno? Hoćemo li biti dovoljno braća, da iskreno pružimo ruke jedni drugima, da složno stanemo na branik nove Domovine i da zajednički bdimo nad njenim dobrom. Optužili su nas. A sećate li se kako je na sve to odgovorio jedan naš pesnik. Kako nam je poverovao i kako nas odbranio:

»Dobra zemljo moja, lažu, ko te voli danas, taj te voli.«
I on je imao pravo. Nova pokolenja pokazala su se dostojna starih.

Mi smo sačuvali amanet, koji su nam oni ostavili. Ujedinjeni, zagrljeni, složni, mi vedro gledamo u budućnost i nasmejano idemo u susret drugoj desetogodišnjici. Jer za nama ste vi, naraštaj, u koji mi polažemo sve svoje nade, kojem pružamo sve svoje ideale i kojem nudimo sve svoje snage! —

Opravdajte naše želje! Budite istrajni i složni; budite Sokoli — i odužićete svoj dug. Mi očekujemo, mi tražimo to od Vas! Zdravo!»

PROČITAJ!

Bianco diplome za takmičenja članstva i naraštaja ima u nakladi JSS uz cenu Din 2-50 komad. Zahtevajte oferte od Gospodarskog odeljenja JSS i za diplome s tekstom.

Dopisujte, čestitajte i t. d., jedni drugima uvek samo na sokolskim razglednicama. Upotrebljavajte pogranični biljeg!

MALI OGLASI

Oglase prima po naplati uprava Sokolskog Glasnika u Ljubljani, Narodni dom. Svaka reč pri svakom objavljivanju 50 para, najmanji iznos 5 Din.

Prednjačica.

Dobra ritmičarka, apsolutna srednje domaće škole u Chrudimu i mljekarskog tečaja u Pizenju (Čehoslovačka) sa 3 godišnjom učiteljskom državnom praksom na stručnim školama kralj. SHS želi promeniti mjesto na posjed, mljekaru ili privatnu domaće škole itd. gdje ima sokolsko društvo ili gdje bi se isto moglo osnovati, te bi tu preuzela na vježbanje ženske kategorije. Ponude na upr. Sokolskog Glasnika pod „Češka“.

Cvetičarna Ant. Bajec Ljubljana Pod Trančo 2

Telefon št. 3222

»IZVOR«
VELETRGOVINA GALANTERIJSKE, NURNBERŠKE I KRATKE ROBE
SUŠAK
ŠETALIŠTE KRALJA PETRA
proljetna Zvonimirova ul. 92

Semena
za vrtove in polja nudi
SEVER & KÖMP.
LJUBLJANA
Cenik na zahtev!

Zajtrkovalnica Al. Ščurk
Ljubljana, Dunajska c. 12
priporočna vedno sveže delikatesne izdelke ter pristna domača in tuja vina.

TELOVADNE ČREVLJE
IZDELUJE
galoše in snežne črevlje
strokovnjaško popravlja
AVGUST ŠKOF
LJUBLJANA
Igriška ulica 2

Priporočna se najstarejša slovenska plesarska in ličarska delavnica —
Ivan Bricelj
LJUBLJANA, Dunajska cesta 16
Strokovna izvršitev tel. vadnega orodja. Delo solidno, cene zmerne

BRAČA
MATELJAN
SUŠAK
RUŽIČEVA ULICA 11
VELETRGOVINA VINA
Osnovana 1876
Telefon br. 162

IVAN JAX IN SIN
LJUBLJANA
GOSPOSVETSKA CESTA 2.
ŠIVALNI STROJI
izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz lastne tvornice. 15 letna garancija. Vezanje se ponuže pri nakupu brezplačno.
PISALNI STROJI „ADLER“
Kolesa iz prvih tvornic, Dürkopp, Styria, Waffner (Orožno kolo). Pletilni stroji vedno v zalogi. Posamezni deli koles in šivalnih strojev. Daje se tudi na obroke! CENIKE FRANKO IN ZASTONJ

Oglašujte u Sokolskom Glasniku!

KNJIGARNA UČITELJSKE TISKARNE V LJUBLJANI
FRANČIŠKANSKA ULICA ŠTEV. 6
TELEFON 2312; RAČ. POŠT. HRANIL. 10 761

proprorocna cenj, obkiznatvu in dnujstvom svojo zalogo rasih izdatovnih potrebščin. Lastna knjižica iz moznostima se narvo goji pod najugodnejšimi pogoji. Knjižica na sprejema narozna na vse domaće in inozemske liste, revije itd. Velika zbirka krasnih popravnih skih in numeričkih razglednic. Cene solidne. Postrežba točna! Zahtevajte cenike!

Restavracija NOVI SVET
Ljubljana
Gospodarska c. 14

DISKOBOLOS
AUGUST KOZMAN
Prva jugoslavenska tvornica za telesno-uzgojne sprave i potrepštine
LJUBLJANA
Tvornica: Sv. Petra cesta 75.
Trgovinska radnja: Tavčarjeva (Sodna) ulica 1.
Sve sprave i potrepštine za: telovežbu, laku atletiku, tešku atletiku, boks, nogomet, hazenu, tenis, ribarstvo, turistik, zimski sport itd. itd.

MEDIĆ-ZANKL
TVORNICI OLJA, FIRNEŽA, LAKOV IN BARV, D. Z O. Z.
CENTRALA V LJUBLJANI * LASTNIK FRANJO MEDIĆ
TVORNICI: LJUBLJANA-MEDVODE
PODRUŽNICE IN SKLADIŠČA MARIBOR — NOVI SAD
LASTNI DOMAĆI PROIZVODI:
Laneno olje, firnež, vse vrste lakov, emajlno-lakastih in olnatih barv. Kemično čiste in kemično olepsane, kakor tudi navadne prstene barve vseh vrst in barvnih tonov, čopičev, steklarskega kleja itd. znamke „MERAKL“ za obrt, trgovino in industrijo, za železnice, pomorstvo in zrakoplovstvo.
CENE UMERJENE. * TOČNA IN SOLIDNA POSTREŽBA.

Klišarna ST. DEU
IZVRŠUJE NAJSOLIDNEJE
KLİŠEJE
VSEH VRST PO RISBAH IN FOTOGRAFIJAH
LJUBLJANA, Dalmatinova 13

OSJEČKA LJEVAONICA ŽELJEZA I TVORNICA STROJEVA D. D.
OSIJEK
Brzjavni: OLT, OSIJEK \ Telefon broj 63 i 2-89
IZRADJUJE:
Sve polioprivredne strojeve kao:
Dvoredne i toredne sijalice za kukuruz, drljače, runila za kukuruz sa jednom i više rupa za pogon rukom, nogom i motorom, sječakare, repare, vjetrenjače i t. d.
Ljeva sve odlijevke po nacrtu i modelu do 5000 kg težine
CIJENE IZVANREDNO NISKE ♦ TRAJITE PONUDE!

Vezava vsakovrstnih knjig najceneje pri
H. Zupanu
LJUBLJANA
Gradišče št. 10.
Solidna in točna izvršitev.

ИНДУСТРИЈА СОКОЛСКИХ ПОТРЕПШТИНА
БРАНКО ПАЛЧИЋ
ЗАГРЕБ, УЛИЦА КРАЉИЦЕ МАРИЈЕ бр. 13
Главни добављач Југословенског Соколског Савеза
Бројани наслов: Трикотажа Загреб
Израђујем све врсте соколских потрештина за јавни и излетни наступ чланова, чаница, израђаја и десе тачно по пропису Ј. С. С. Надаље преузима изградбу сваковрне трикотаже за властиту и туђи рачун. — Надаље препоручам се браћи за изградбу најмодернијих цивилних одела, која по најновијем кроју израђујем у властитој радионици.

TRGOVAČKA TISKARA
G. KRALJETA
SUŠAK, STROSSMAYEROVA br. 7
UTEMELJENA GOD. 1890.
IZVADJA SVAKOVRSNE TISKARSKE RADNJE BRZO, ČISTO I JEFTINO
BRZOJAVI: KRALJETA SUŠAK

VSEM RODOVINAM PRIPOROČAMO NAŠO KOLINSKO CIKORIJO IZVRSTEN PRIDATEK ZA KAVO